

PRAKTISEREN

OLIE EN VIS (1)

Olie- en zeevisserijverheid gaan proberen samen in vrede te leven. Om mekaar beter te leren kennen was er in Edinburg een samenkomen waarop werd gepoogd over de gemeenschappelijke belangstellingspunten te gaan praten.

Het wordt ten andere tijd dat er iets aan het vraagstuk van samengaan van olie- en visserijverheden gedaan wordt want de uitzaaijng van de boorputten en de uitrustingen rond de wereld, maken er een internationaal vraagstuk van dat overrijp is voor een bespreking op internationaal vlak.

Voor de visser gaat het om het verlies van vistuig of het verlies van visgrond ! Toch moet men nu niet gaan beweren dat alles wat de boortorens en de oliewerkzaamheden doen, nadelig uitvalt voor de zeevisserij. Hoe dikwijls is er al niet geklaagd over het feit, dat de pijpleidingen alleen maar nadeel zouden berokkenen. Men kan er zijn netten aan verspelen. Dat staat vast, maar het blijft ook een feit, dat het niet erg geraadzaam is in de nabijheid van deze installaties te gaan vissen al ware het maar om het gevaar van onherstelbare schade aan te richten aan de leidingen. Nu hebben duikers evenwel vastgesteld, dat er op de olieleidingen veel vistuig aan te treffen is, wat er dan zou moeten op wijzen, dat de olieinstallaties eerder aantrekkelijke plaatsen zijn voor de vis... en meteen voor de visser ! Maar het verrassende is wel, dat al dat vistuig dat onherroepelijk vast zit op de zeebodem nu echte visgronden aan het worden zijn. Vis, schelp- en weekdieren zoeken zonder verpozen schuilplaatsen op in de putten, op de peilers, rond de leidingen en de ankers. En voorwaar nu hebben we ook al meegemaakt, dat een dienstvaartuig van een olieplatform een trekje ging doen met een geïmproviseerde korre en meteen 140 bennen naar boven haalde ! En, nu komt de klap op de vuurpijl... deze vis werd cadeau gedaan aan een voorbijvarende treiler... Het kan inderdaad verkeren !

Het meest voor de hand liggend antwoord op het gehele vraagstuk is, dat de zeevisserijbedrijvigheid binnen de voorgeschreven oliegebieden wordt verboden en dat deze gebieden meteen worden uitgeroepen tot visbeschermings- en broedgebieden. Zij zouden kunnen bijdragen tot de herbevolking van een breed stuk zee buiten de verboden zone. Een beetje het principe van het „kunstmatige rif” dus.

Er werd meteen in Edinburg een raadgevend lichaam opgericht, dat er moet voor zorgen, dat de olie- en visserijverheden de Noordzee kunnen delen met een minimum aan moeilijkheden en wrijvingen.

Totnogtoe zijn er geen onoverkomelijke vraagstukken, maar tussen reders en schippers wordt wel eens overwogen, wat er wel zou gebeuren wanneer een honderdtal platforms en torens uit de zee opschieten rondom en in de visgronden en moesten bovendien de pijpleidingen ook nog gaan vermenigvuldigen.

De olieboringen zijn evenwel nog in een vroege periode maar toch is het toch goed dat er gedacht wordt aan de bescherming van de visserijbelangen.

OLIE EN VIS (2)

De Schotse trawlerfederatie heeft aan de oliemaatschappijen een kompensatieschema gevraagd. Daarop werden de vissers verzocht een brede uiteenzetting te geven over de gevaren die ze nu ontmoeten of denken te zullen ontmoeten en verder nog hoe dergelijk schema zou moeten dienen te werken.

Een der moeilijkheden is, dat de zeebodem sedert al die jaren werd bezaaid met wrakken, afval en alle soorten rommel en het zal wel altijd moeilijk zijn om na te gaan of de schade aan het vistuig werd veroorzaakt door de installaties van de oliemaatschappijen dan wel door wrakken of afval wat dan de verantwoordelijkheden enigszins in het duister laat. Er is evenwel reeds een stelsel in gang waarbij het verlies van uitrusting, ankers of ander materiaal gemeld wordt aan het departement van Handel en Nijverheid. Ook de verhuizing van boortorens naar andere gebieden moet voortaan worden gemeld aan vernoemd departement.

Voor het ogenblik is er maar één pijpleiding in aanbouw : van het Fortiesveld naar Crudenbaai nabij Peterhead. De oliemaatschappij heeft hierbij niet gearzeld aan de zeevisserijverheid om raad te vragen, gezien haar grote ondervinding omtrent de route waarop de pijpleiding zal worden gebouwd. Uiteindelijk komen er 6 of meer pijpleidingen naar Schotland, de Orkneys en Noord-Schotland, maar ze moeten nu toch allemaal worden gelegd in overleg met de zeevisserij. En dit kan op zichzelf al een sukses genoemd worden.

ERG

De vissers van „Grand Fort Philippe” aan het Nauw van Kales, hebben er de overheid van ingelicht dat de wateren van het Kanaal die niet erg diep zijn, helemaal vergiftigd geraken door de afval van de fabriek „Tioxyde” even ten Oosten van deze plaats. Meteen werd vernomen dat de fabrieken van Boulogne steeds maar afval in de zee lozen in dergelijke mate, dat na wetenschappelijke vaststelling, zou moeten worden overgegaan tot het verbod zo verder te gaan. Er hangen anderzijds nog andere bedreigingen boven een der visrijkste visgronden ter wereld, dat het Engels kanaal eenmaal was, namelijk het ontwerp van de stuwdam op

de Canche die vermoedelijk voor gevolg zal hebben, dat er geen zoetwater meer zal terechtkomen op de kusten van het kanaal in Frankrijk. De bezinkingen samen met het zoetwater maken van deze kust een belangwekkend broedgebied voor vele verschillende soorten vissen. Men moet anderzijds ook niet vergeten dat de zeebodem aldaar nogal wat geweld wordt aangedaan door de vloot baggerboten die alsmaar grint, zand en keien gaan zuigen ten behoeve van de uitbreiding van de haven van Duinkerke. Daar waar dit materiaal wordt gewonnen bevonden zich eens de rijke paaijgronden van de haring ! Om het helemaal mooi te maken, moet hieraan worden toegevoegd, dat binnenkort zal worden aangevangen met de bouw van een grote kerncentrale nabij Grevelingen evenals een nieuw petrochemisch bedrijf. Daarmee kan binnen afzienbare tijd worden verwacht, dat de kust van Noord-Frankrijk zal gaan beginnen gelijken op de Japanse kusten waar een onbezonnen industrialisatie heeft gezorgd voor rampzalige toestanden.

Toch is de Franse regering niet ongevoelig gebleven voor de klachten van de bevolking van de kust van het Kanaal want meteen werden normen opgelegd aan de fabriek Tioxyde. Toch gaat het maar om een halve maatregel, want er is maar sprake van een beperking tot 70 %. Men is toch wel gerechtigd zich af te vragen waarom er in allemaal deze streken waar de bezoedeling dramatische afmetingen gaat aannemen, geen kort spel gemaakt wordt ! De zeevisserijmiddens van de Kanaaldepartementen maken zich evenwel klaar om opnieuw te protesteren want de afval waarom het hier gaat is uiterst gevaarlijk. Er wordt daar zo maar eventjes per jaar 230.000 ton acide sulfurique, 15.000 ton ijzer, 3.000 ton titaanoxyde enz. geloosd. De schade die daardoor aan het zeemilieu kan worden berokkend, is onbekend.

Het is uiteindelijk om zich af te vragen tot waar de industrialisatie zal gaan op de kust en wanneer de traditionele nijverheden zoals de mijnen niks meer opleveren ?

Het valt te verwachten dat de faciliteiten die toegekend werden aan de autonome Franse havens er zullen toe leiden, dat reusachtige zeegebieden die gewoonlijk worden bevis*, zullen ten gronde gaan. En dit juist op het moment dat op internationaal vlak de uitbreiding van de visserijzones de visserij van Frankrijk gaat beroven van de visgronden waar ze thans nog mogen korren.

OPLEIDING

Als het nu ten behoeve is van de eigen voortbrengst of van het eigen gebruik of ten behoeve van de verhoging van de eigen uitvoermogelijkheden, de vissersvaartuigen worden steeds maar uitgerust met beter en kostbaarder navigatietoestellen en apparatuur voor de opsporing van de vis. Vanzelfsprekend heeft deze verbeterde uitrusting dadelijk tengevolge dat het algemeen visvangstvermogen vergroot.

Men vist echter achter het net als deze toestellen niet maximaal worden gebruikt. En opdat ze maximaal zouden worden benut, moeten ze op de juiste manier worden gebruikt door de visser.

Opdat nieuwe opleidingsmethoden vruchten zouden afwerpen, moeten moderne opleidingstechnieken gebruikt worden om belangstelling en echtheid te scheppen binnenin het opleidingsprogramma. Met deze gedachte werd in Engeland een opleidingshulp ontwikkeld en uitgewerkt in een wagen, die van haven tot haven rijdt en waarin de vissers tot in het meest verborgen haventje toe aangepaste lessen kunnen krijgen.

Deze „passieve” opleiding besaait uit een kopie van een scheepsbrug die uitgerust is met moderne scheepsapparatuur, zoals dit thans gewoonlijk voorkomt aan boord van vissersvaartuigen. De instrumenten worden aangedreven door een bandopnemer die eerst werd gebruikt aan boord van een vissersvaartuig op de visgronden om dezelfde toestanden te bekomen zoals ze zich voordoen in de werkelijkheid. Anderzijds bestaat er een hele verzameling van opnamebanden die allen voortkomen van vissersvaartuigen, die in andere omstandigheden hebben gewerkt gedurende vele reizen en met befaamde Britse gezagvoerders.

Op deze banden is trouwens de stem van deze gezagvoerders te horen. Ze bespreken namelijk de opnamen en ze geven uitleg waarbij ze vooral de nadruk leggen op de moeïeven die hen hebben aangezet daar of ginder te gaan vissen en bepaalde beslissingen te nemen.

De laatste drie jaar werden in Groot-Brittannië de vereisten die gesteld worden aan de schippers voor wat de opsporing van vis aangaat, herzien. De methoden en technieken op zee aangewend bestudeerd en er werden daaruit belanqwekkende besluiten getrokken.

1) Het huidige opleidingsprogramma hangt teveel af van de bekwaamheid en de bereidheid van de schippers om hun ervaringen over te hevelen naar de jongere stuurlii. Het verschil in uitvoering van hun taak tussen de schippers onderling ligt in hun eigen bekwaamheid om het „beslissingsproces” onder de knie te krijgen.

2) Het huidige mobiele opleidingsstelsel is wel nuttig, maar blijft toch bregrensd tot passieve opleiding, wat in het vissersberoep niet aan te raden is. Daarom zou er eigenlijk een echte taktische simulator moeten worden voorzien wil men een echte opleiding bereiken, een toestel waarin een kandidaat ter zeevisserij alles kan meemaken wat er aan boord van een treiler kan gebeuren tijdens een verre reis ter visvangst.

Leon Ingelbrecht.